

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ “ЛЬВІВСЬКА
ПОЛІТЕХНІКА”**

Кафедра систем штучного інтелекту

Лабораторна робота №1
З дисципліни
“Дискретна математика”

Виконав:
студент групи КН-112
Думич Іван
Викладач:
Мельникова Н.І.

Львів – 2019 р.

Тема: Моделювання основних логічних операцій.

Мета роботи: Ознайомитись на практиці із основними поняттями математичної логіки, навчитись будувати складні висловлювання за допомогою логічних операцій та знаходити їхні істинні значення таблицями істинності, використовувати закони алгебри логіки, освоїти методи доведення.

Варіант № 5

1. Формалізувати речення. Ігор або втомився, або хворий, якщо він втомився, то він злий; якщо він не злий, отже, він хворий.

Розв'язання.

Нехай q – втомився; p – хворий; r – злий.

$$(q \rightarrow r) \vee (\neg r \rightarrow p).$$

2. Побудувати таблицю істинності для висловлювань:

$$(x \Leftrightarrow (y \vee z) \Leftrightarrow (x \Leftrightarrow \neg (y \wedge z))).$$

Розв'язання.

Позначимо: $1 = y \vee z$; $2 = x \Leftrightarrow (y \vee z)$; $3 = y \wedge z$; $4 = \neg (y \wedge z)$; $5 = (x \Leftrightarrow \neg (y \wedge z))$; $6 = (x \Leftrightarrow (y \vee z) \Leftrightarrow (x \Leftrightarrow \neg (y \wedge z)))$

x	y	z	1	2	3	4	5	6
0	0	0	0	1	0	1	0	0
0	0	1	1	0	0	1	0	1
0	1	0	1	0	0	1	0	1
0	1	1	1	0	1	0	1	0
1	0	0	0	0	0	1	1	0
1	0	1	1	1	0	1	1	1
1	1	0	1	1	0	1	1	1
1	1	1	1	1	1	0	0	0

3. Побудовою таблиць істинності виявити, чи висловлювання є тавтологією або протиріччям: $(\neg (p \wedge q) \rightarrow (q \Leftrightarrow r)) \vee \neg (p \rightarrow q)$

Розв'язання.

Позначимо: $1 = p \wedge q$; $2 = \neg (p \wedge q)$; $3 = q \Leftrightarrow r$; $4 = (\neg (p \wedge q) \rightarrow (q \Leftrightarrow r))$; $5 = p \rightarrow q$; $6 = \neg (p \rightarrow q)$; $7 = (\neg (p \wedge q) \rightarrow (q \Leftrightarrow r)) \vee \neg (p \rightarrow q)$

p	q	r	1	2	3	4	5	6	7
0	0	0	0	1	1	1	1	0	1
0	0	1	0	1	0	0	1	0	0
0	1	0	0	1	0	0	1	0	0
0	1	1	0	1	1	1	1	1	1
1	0	0	0	1	1	1	0	1	1
1	0	1	0	1	0	0	0	1	1
1	1	0	1	0	0	1	1	0	1
1	1	1	1	0	1	1	1	0	1

Відповідь: формула є нейтральною.

4. За означенням без побудови таблиць істинності та виконання еквівалентних перетворень перевірити, чи є тавтологією висловлювання:
 $((p \rightarrow q) \wedge (q \rightarrow r)) \rightarrow (p \rightarrow r)$.

Розв'язання.

Для перевірки використовуємо метод доведення “від протилежного”.

Допускаємо, що висловлювання $((p \rightarrow q) \wedge (q \rightarrow r))$ істинне, а $(p \rightarrow r)$ хибне. Тоді з другого висловлювання випливає, що p – істинне і r – хибне. Підставимо значення: $((T \rightarrow q) \wedge (q \rightarrow F)) \Leftrightarrow T$. При будь-якому значенні q дана формула набуває хибності, отже умова не виконується.

Відповідь: $((p \rightarrow q) \wedge (q \rightarrow r)) \rightarrow (p \rightarrow r)$ є тавтологією.

5. Довести, що формули еквівалентні: $(p \rightarrow q) \rightarrow r$ та $p \rightarrow (q \rightarrow r)$.

Розв'язання.

Доведемо еквівалентність формул за допомогою таблиць істинності.

Таблиця 1

p	q	r	$p \rightarrow q$	$(p \rightarrow q) \rightarrow r$
0	0	0	1	0
0	0	1	1	1
0	1	0	1	0
0	1	1	1	1
1	0	0	0	1
1	0	1	0	1
1	1	0	1	0

Таблиця 2

p	q	r	$q \rightarrow r$	$p \rightarrow (q \rightarrow r)$
0	0	0	1	1
0	0	1	1	1
0	1	0	0	1
0	1	1	1	1
1	0	0	1	1
1	0	1	1	1
1	1	0	0	0

Відповідь: проаналізувавши таблиці істинності, бачимо що формули $(p \rightarrow q) \rightarrow r$ та $p \rightarrow (q \rightarrow r)$ не є еквівалентні.

Додаток 2 до лабораторної роботи

Написати на будь-якій відомій студентові мові програмування програму для реалізації програмного визначення значень таблиці істинності логічних висловлювань при різних інтерпретаціях, для наступних формул:

$$(x \Leftrightarrow (y \vee z)) \Leftrightarrow (x \Leftrightarrow \neg(y \wedge z));$$

Реалізація програми.

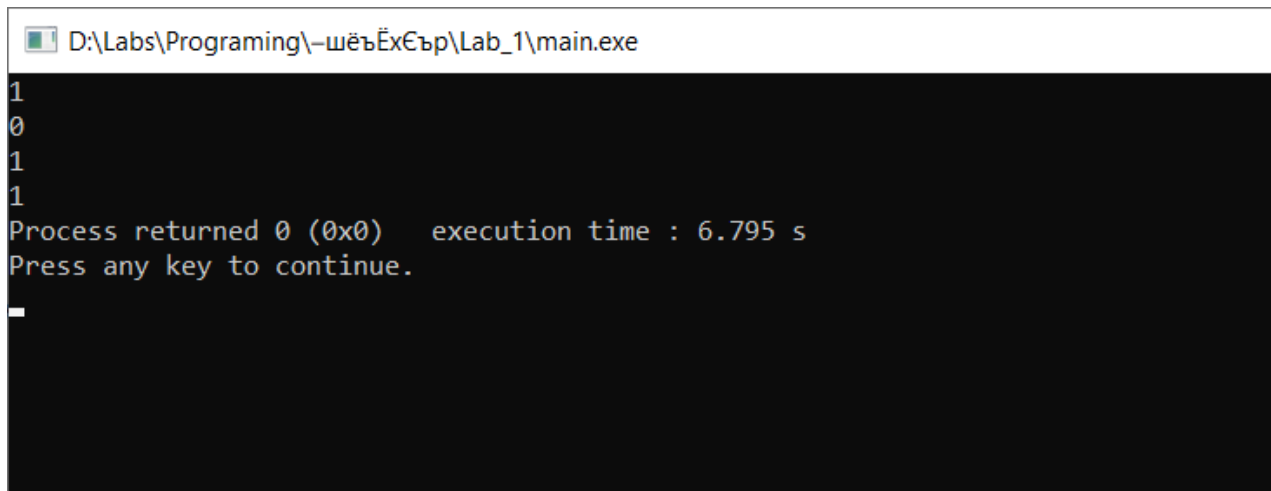
Скрін коду:

```

1  #include <stdio.h>
2  #include <stdlib.h>
3
4  int main()
5  {
6      int x,y,z;
7      scanf("%d",&x);
8      scanf("%d",&y);
9      scanf("%d",&z);
10
11     if((x == 1 || x == 0) && (y == 1 || y == 0) && (z == 1 || z == 0)){
12
13         if((x == (y || z)) == (x == !(y&z))){
14             printf("1");
15         }
16         else{
17             printf("0");
18         }
19     }
20     return 0;
21 }

```

Скрін результату виконання програми:


```
D:\Labs\Programing\шєѐЃхЄър\Lab_1\main.exe
1
0
1
1
Process returned 0 (0x0)   execution time : 6.795 s
Press any key to continue.
_
```

Висновок: на цій лабораторній роботі я ознайомився із основними поняттями математичної логіки, навчився будувати складні висловлювання, знаходити їхні істинні значення таблицями істинності, використовувати закони алгебри логіки, освоїв методи доведень.